

Nyitra-völgyi Lap

TARSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Néptanítóknak telecáron.

SZERKESZTŐ:

SZALAY PAL.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MALLÁSZ ANTAL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYTAPOLCSÁNY a gyógyszerár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.
— Egyes szám ára 20 fillér. —

Veszedelemes szárazság.

Az egész országban firkasztó forrás, perzselő hőség ütött lanyát. A nap oly égetően tűz le a földre, mintha felpörkölni akarna. Talán felpörköli, ha mihamarabb változás nem mutatkozik a megdöbbentő és félelmetes időjárás terén. Csökönys szárazság, sivatagszerű állapotok mindenfelé. Hiába sóvárgjuk, várjuk, lessük és kérjük a mindent kiengecsztelő, jótékony esőt, az ég zsilipjei meg nem indulnak, a mennybolt állandóan derült és 40°-os a hőség.

Évtizedek óta nem volt oly időjárás nálunk, mint mostanság. Pokoli hőség, sorvasztó szárazság, mindenfelé tüzek, a víz meg nem elegendő, az észvesztő forrás kiszáritja a vizeket. A nép meg jajveszékkel, siránkozik Van is miért. Nera lesz semmije. Még a semmibbnél is semmibb, mi osztályrészül jut. Hisz alig van és nem igen lesz főzelékféle, s a mi kapható lesz, méregdrágán kell majd megfizetni. A szegény emberek mindennapi eledelét képező főzelékféle hajmeresztő árakkal bírnak. A burgonya, melynek kilója mult évben ilyen tájt 2 krba került, most 8—9 kr. és még egyre emelkedik az ára és így van minden főzelék-félével.

Ha még néhány hétig, a mitől Isten óvjon, ily tarthatatlan hőségben s következőképp szárazságban lesz részünk, végtelenül szomorú sorsra jut dolgos, szorgalmas népünk. Őzre, illetőleg télire oly éhínség lesz, melyhez foghatót képzelni sem lehet. Hisz már most általános a drágulás, napról-napra szökik fel minden élelmi cikknek az ára. Hogy tudja ezt minden nagyobb rázkódtatás nélkül elviselni a szűkes viszonyok között élő emberiség, az a néposztály, mely még normális viszonyok mellett t. i. mikor rendes ára van mindennek, szintén csak teng-leng, éppen hogy meg van a betevő falatja, valahogy gondoskodik családjáról.

Ki fedezi majd a szegény embereknek azt a többletet, a mit tul fizet az élelmi cikkekért. Hát még télen. Borzalmas erre az időre gondolni, mert megborsózik az ember háta. Higyjünk és bizzunk inkább a jó szellemünkben, mely talán elkésve, de még mindig elég jókor elhárítja fejünk felett a közelgő és megettünk leselkedő veszedelmet.

Hisz annyi súlyos csapásban volt már részünk, semmi sem ütött ki úgy, mint a hogy kellett volna s ha még fokozódik a nagy nyomoruság, a kétségbeesítő szegénység, hova jutunk, mivé leszünk?

Mi haszna, ha ezer, meg ezer dolgos, szorgalmas munkáskéz fáradozása gyümölcsét tönkre silányítja, megsemmisíti a szeszélyes idő. Hogy várják pedig százezrek az áldásos, éltető föld gyümölcseit, mit buzgó és fáradhatatlan munkájuk nyomán remélnék s mint hiúsul meg minden reményük, mint dől dugába legszebb tervük, óhajításuk, vágyuk.

Mi lesz, hogy lesz? Visszafojtott lélegzettel lessük. Szemünk egyre az égen jár, várja, nézi, vajjon elborul az, vajjon összetorlódnak a felhők, összegomolyodnak s megerednek az ég csatornái s ontják magukból a vizet, a vizet, a mi mindent jóvá tesz.

Kemény megpróbáltatásoknak van kitéve az ország, nagy és nehéz dolgok előtt állunk. Az éhínség réme kísért bennünket s mi tehetetlenül állunk s nem tudunk segíteni, mert egy felsőbb hatalom kezében van a segítség.

Talán a tizenkettedik órában fordulhat áll be a türhetetlen és tarthatatlan állapot terén vagy a sors kiméletlenül ránk zudítja rettenetes csapásait s ői, pusztít, rombol és zuz.

Adja a mindenható ég, hogy a veszedelem még idejében elhárítva legyen.

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

A bögre.

Nem tudjuk, miforma lehetett az ősember, bár koponyáját és kését teméntelen mennyiségben ássák ki a tudósok. A lelkét azonban nem lehetett eddig sehonnan napvilágra szállítani, holott az ember lélek nélkül igen csonka. Mit érzett vajjon őseim egyike ezelőtt negyven-ötven-ezer esztendővel, amikor népes családja körében kőbicskával szeletelte föl a masztodon-sonkát? Erről óvatosan hallgat Ranke és Klaatsch, mert e tárgy könnyen költői fecsegésbe csalogathatná az egzakt tudományt. E kapacitásokkal szemben talán nincs helyén a téma teszegetése, bár izgatón érdekes. Bizonyos körülmények azonban lehetővé teszik, hogy ezen a tudomány számára hozzáférhetetlen helyen leírjuk néhány idevágó tapasztalatunkat.

Több ősemberrel találkoztam ugyanis az utóbbi években. S tőlük tudtam meg azt, amit a szakemberek eddig rejtélynek nyilvánítottak. Nem is egyenestőlük, hanem a munkályuktól. Van egy varázsszelenczém

amely pontos felvilágosítással szolgál. Egy bögre.

Közönséges tárgy, három krajczárba került, nincs rajta semmi különös látnivaló, anyaga is a legprózaiabb, vegyi összetétele Wartha Vincze szerint Al_2O_3 , $2SiO_2$, $2H_2O$. Szóval idegen anyagokkal kevert agyag.

Bögre, amely nem készült korong segítségével, tehát egészen a gölöncsér két kezének a műve. Ami rajta dekoráció, az is csak úgy hevenyészve, „szabad kézzel“ készült. Néhol a gölöncsér a hüvelykujját benyomkodta a még friss agyagba: ott karikás mélyedések látszanak. Másutt a körömhegyit nyomta bele: az csupa félholdat adott. Végül a pipaszurkálójával végighuzott egy stráfot: ez a mélyedés most úgy fogja körül a bögrét, mint egy karperecz egy puha asszonyi kezét.

E körülményes leírásból már sejti az olvasó, hogy az ősember, akiről itt szó esik, egy közönséges gölöncsér, azaz fazekasmester Rendes adófizető polgár.

Mégis jogom van őt a régmúlt tanujaként felidézni. Ő az egyetlen ember, aki ma is azt a mesterséget gyakorolja, a melyet legalább ötvenezer esztendővel ezelőtt is gyakorolt az emberiség. Sőt szakasztott

azon módon gyakorolja, mint az őshajdában. —

Itt tehát nem változott a divat. A művészeti irányok és technikai vívmányok nem avatkoztak be ennek az embernek mesterségébe. Egyszer, de csak egyetlenegyszer, ütötte fel itt a fejét a szecceszízió; de ez is igen régen volt, talán a bronzkorszakban, amidőn egy merész ujtó kitalálta a bögrének korongon való gyártását. Ez ellen valószínűleg élénken tiltakoztak a bronz-akadémiák, de úgy látszik, hogy az ifjuság ismert erőszakossága győzött, mert a gölöncsér máig is használja a korongot. Néha-néha mégis elpártol tőle, amidőn szabadon alakít, minden mechanikus készülék nélkül. Ilyen tárgyakkal egyre sűrűbben találkoztunk az iparművészeti kiállításokon, ami arra mutat, hogy az ő-akadémia kibőjtölte az évezredek tekintélyes számát.

Ilyen bögrém van nekem is.

Amint kezembe veszem és megsimogatom fekete, kerek termetét eszembe jut az a két kéz, amely ezt a bögrét a nedves agyag-korában ép így simogatta, hogy megkapja a kellő formát. Előbb a tenyér, aztán az ujjak végigsiklottak rajta, hol erősen, hol meg nagyon gyengéden, néhol pedig csak

A helybeli Agoston kórház kibővítése.

Dr. Fridrich Alajos kórházunk derék igazgató-főorvosa ezuttal is fényes tanujelét adta mindenre kiterjedő gondosságának és szakavatott buzgóságának. Kezdeményezésére ugyanis a megye elhatározta, hogy az igazgatása alatt levő kórházhoz még egy pavillon építtessék a heveny fertőző betegek és tüdővészesek számára. Az új pavillon a főépülettől délre egész a Choczínáig fog húzódni és keletre nyílni, mely előtt tágas veranda lesz a tüdőbetegek számára, mely az ott elterülő tenyves ligetbe szolgál. A pavillon 4 teremből és mellékhelyiségekből álland, mely 4-4 tüdőbajost és 2-2 hevenyen fertőzött beteget fogadhat be. Ugyancsak minden teremhez külön fürdőszoba lesz berendezve, valamint egy gépház oly benzín motor számára, mely esetleg a villamosvilágítást fogja szolgáltatni. Egy új kut látja el a vízvezeték, melyet szintén ez a motor hoz működésbe. Az építkezés költség-előirányzata 26000 k. mely összeget az igazgató-főorvos takarított meg czélszerű és helyes gazdálkodása által. A berendezés körülbelül 6000 koronába fog kerülni. A hivatalos árlejtés augusztus 2-án tartatik meg és az építkezés előreláthatólag már az idén októberben be is lesz fejezve, rendeltetésének azonban hygienikus szempontból csak a jövő év folyamán adatik át.

Ugyancsak, még a régi igazgatósági épületben lesz felállítva a modern therapia legfontosabb vivmánya a Röntgen gép, melynek költségére dr. Fridrich Alajos már eddig 3872 koronát gyűjtött.

Az igazgató-főorvosnak eme munkássága, melyet a szenvedő emberiség érdekében kifejt, nem szorul dicsőre, csak azt kívánjuk, hogy adjon neki a jó Isten továbbra is erőt és kitartást magasztos, de nehéz munkájához.

Wp.

Doktor ur rendeljen...

Doktor ur rendeljen már valamit nékem!
Mint az tűzött vadnak se napom se éjjem!
Hasztalan jó az éj! — elkerül az álom;
Keresem nyugalmam, de azt nem találok!
— Sehol sem találok!

annyira, hogy a kéz meleg nedvessége egy lehelletnyit simiton rajta. Így dolgozik az igazi gölöncsér, a művészi érzésű. Formáló gesztusából sok átsiklik az engedelmes agyagba: a gölöncsér lelkének egy pár atomja költözködik a bögrébe. A magasabb művészeteknél ezt érzésnek nevezik, de a szegény gölöncsért kevesen taksálják ily magaslatokra.

A gölöncsér aztán odatartja a művét az ég ellenébe vagy az ablak ellenébe. Most látja, hol kell egyet lendíteni a körvonalon, a silhouetten. És meglendíti az a vonalat. Azután forgatja, hogy minő profilt mutat erről még arról az oldaláról. Nem kajla, nem pupos-e? Ha baj esett a vonalon, az a simogató ujj addig simogatja, amíg helyessé lesz. És simogatja szeretettel, mintha az a sárga agyag a gyermeke szőke haja volna. Simogatja szeretettel, elnéző, szeliden javító béketűrőssel, akár a jó szüle. Egész lelkével résztvesz a bögre megszületésében. Ő az örömapa. Az ő gyermeke ez a kis feketeség. Rajta van a családi hasonlatosság, mert ezt csak Pintér József uram formálja így. Belé

Nappal csak azt lesem, mikkor lesz már éjjel?
Éjszaka meg azt, hogy a nap mikor kél fel?
Nappal reménykedem: éjjel majd jó álom;
Éjszaka a reggelt alig alig várom;
— Szívszorongva várom!

Oh mert ha elalszom nagysokára — végre;
Feliaszt álomból valami rém féle! —
És aztán mint, akit megszidnak, megvernek
Néma éjszakában sirok, mint a gyermek!
— Mint a kicsi gyermek!

Névtelen fájdalom rak szememre fészket
És, mintha halottam volna, sirni készlet.
Sokszor mint a részeg, — a fejem elkábul,
S ki tudnék szaladni ebből a világból,
— E czudar világból!

És hogy mibe kaptam? ugyan ne is kérdje!
Ilyen baj, tudom nincs a maguk könyvében!
Nem történt más semmi! — fejem megint
(szédül)

Mindössze egy kis lány elment bucsu nélkül
— Csak úgy — bucsu nélkül!

Baranyay József.

Hirek.

— **Tanügyi áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Pintér Lujza nagykárolyi állami polgári iskolai segédtanítónőt a nagytapolcsányi állami polgári iskolához helyezte át.

— **Biróválasztás.** A községi bíró, illetőleg előljáróság választása augusztus 1-én lesz megtartva. Mint halljuk Skopecz István h. bíró kivül a II. bírói állásra Gallovics Vincze és a tanácsnoki állásra Toscano Rezső lesz megválasztva. Ezeknek a megválasztását a választók többsége kívánja, mely kívánsághoz mi is csatlakozunk.

— **Pöstyén fürdőben** e hó 17-ig a hivatalos kimutatás szerint 4663 fürdővendég fordult meg. Ezen magas szám eléggé mutatja a fürdő látogatottságát és kedveltségét.

— **Nyitramegye termése.** Ha hitelt adhatunk a Hazai Biztosító Intézet adatainak, úgy vármegyénk termése első helyen áll az ország vármegyéi között. Hosszu heteken át tartós szárazság volt és félni lehetett, hogy az egész termés tönkre megy. Habár csak néha-néha és itt ott volt kevés csapadék, a várt termésnél sokkal jobbra számolhatnak

van zárva a szeretete, a gondossága. Tehát a szive. Sőt belé van zárva a perc hevülése vagy nembánomsága, ptyókossága vagy komolysága, a csalafintasága vagy józan becsülete. Az engedékeny, puha agyag minden lehelletnyi nyomot fölvesz magára. Fotografia, sőt életrajz. De leginkább jellemrajz. Minden bögre, amely így készül, cserépbe vájt okmány egy emberi lélekről, akár Intimina sumir agyagtáblája.

Igy formált az ősember is, akinek ötvenezeréves cserepeit most ásogatja ki a tudomány. Ő is ezt a munkát végezte, még pedig betű szerint így. Egy körömfeketényivel sem másképpen. Amikor a nyirkos agyag a keze közé került, épp így szikrázott belé a lelke, a kedélye, a jelleme. Minden úgy történt itt akkor is, mint ma a gölöncsér műhelyben. Akkor is más volt az ember, mihelyt a nyirkos agyag formáló keze közé került, mint egyéb időkben. Akkor is a munka szolid lázát érezte, a teremtés gyönyörűségét, valóságos agyag-inspirációt. Akkor is tudta, hogy amit formál, az valami különleges érték, amelynek atyafiságos becse

gazdáink. Nyitramegyében ez adatok szerint holdanként búzából 6—8, rozsból 12—14, árpából 10—13, tengeriből 5—6 takarmányból 3—20 métermázsa várható. Az ország előismert legjobb termőföldje Bács-Bodrogmege csak Nyitramegye után következik, hol búzából 5—6, rozsból 6—10, árpából 8—9, zabból 6—7 métermázsa várható, míg a tengeri és a takarmány szót sem érdemlő csekélység. Említést érdemel, még a szomszédos Barsmege, mely Bács-Bodroggal körülbelül arányban mutat termést.

— **Pöstyén angolok kezében.** Egy angol társaság a pöstyéni fürdő tulajdonosának, Erdőy grófnak előnyös ajánlatot tett a fürdő megvétele tárgyában.

— **A m kir. kereskedelemügyi miniszter** tudatja az érdeklő közönséggel, hogy posta- és távirdai gyakornoki állásokra senkit sem alkalmaz, mert a létszám mindenütt teljes.

— **Végzetes álom.** Korecz Mihály patai földműves 17 éves fia, e héten oly rossz álmodott, hogy felébredésekor idegrohamokat kapott és dühöngeni kezdett. A nyitrai kórházba szállították.

— **Előléptetés és áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Paraté György szeniczi állami polgári iskolai rendes tanárt a paksi állami polgári iskolához áthelyezte és őt az igazgatói teendőkkel megbizta. Soha kitüntetés érdemesebb lérfiut nem ért, mint ezen esetben. Paraté testtel-lélekllel hivatásának él, tanítványai rajognak érte, a közönség pedig elismeréssel adózott neki úgy is, mint kitűnő, kiválóan lelkiismeretes és képzett tanárnak, úgy is, mint magával ragadó, ékes szavú szónoknak. A szeniczi művelt társaság melynek számottevő, kedvelt tagja volt rendkívül sajnálja távozását. Ő új működési helyén bizonyára megint olyan diszes társadalmi pozíciót fog magának teremteni, mint aminőt itt hagy, de Szeniczen az ő távozásával a társadalomban új támad, az ő helye betöltetlen marad, mint állása, mert az V. és VI. osztály megszüntetése folytán 2 tanerő fölöslegessé vált. Az egyiket már mult ősszel áthelyezték, most ő megy másodiknak. Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen annak felemlítése, hogy Paraté György már a hatodik igazgató, kit e szeniczi polgári iskola tanári karából külö-

is van. Akkor is élvezett az ujj puha hegye amidőn végigsiklott a bögretesten, akkor is akaratos lendüléssel nyomta, terjengette a puha matériát. Az én gölöncsérem és az ő gölöncsér egy. Semmi észrevehető különbség nincs köztük. A munkáik is tökéletesen egytormák.

Ha e mellé a kis tekete bögre mellé odafektetem a világtörténet tiz vastag kötetét: akkor kél a respektusom. Minő semmi ez a tiz kötet, ami tele van mulással, elhamvadtsággal s minő nagy ez a bögre, amelyen számlálatlan évezredek mit sem változtattak.

Kell hogy több legyen ebben a bögrében, mint az a vegyi formula, amelyről a cikkem elején irtam. Ha kissé elgondolkozom rajta, rá is jövök. Az van ebbe a kis tekete bögrébe zárva, ami változatlan kincse az emberiségnek s ami az egyetlen örök és állandó, amióta ember lett s ember lesz a föld vidékein. Ez a mindennek felett szuverén és örök uralkodó talán a művészet.

Lyka Károly.

bűző iskolákhoz kineveztek. Így Kerekes Sándor a nagy-szöllősi áll. polg. iskola igazgatója, Kirchner Béla a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumba berendelt felső kereskedelmi iskolai főigazgató, Komjáthy Márkus Gizella a komáromi áll. polgári leányiskola, Király János a zalatnai áll. polg. leányiskola, Dvorzacek János a nagytapolcsányi áll. polgári fiu- és leányiskola, Paráté György a paksi áll. polgári iskola igazgatója. Azon tény, hogy a szeniczi áll. polgári iskolából aránylag rövid idő alatt ennyi igazgató került ki, ezen iskola kiválósága mellett szól, a miben az érdem nagy része Horcsin Antal igazgatóra esik, mert ő az iskola fenállása óta állandóan Szeniczen működik, a tanári karban pedig gyakran történnek változások.

— **Változás a privigyei gymnasium tanári karában.** Mint tudósítónk írja, igen szomorúan lepte meg a privigyeieket a kegyes tanítórind főnökének ez idejű rendelkezése, a mennyiben csakis az igazgatót és 3 világi tanárt hagyott meg itten s áthelyezte Simon Józsefet Kolozsvárra, Szigeti Jánost Lévára, Vándor Józsefet Kisszebenbe és Guba Pált Selmezbányára. Főleg utóbbinak áthelyezése keltett nagy elkeseredést, mert ez a kath. legényegyesület és a „Dupla pinka“ nevet viselő közkezdvelt asztaltársaság biztos bukását jelenti. Lázás mozgalom indult főleg az asztaltársaság kebelében a rendelkezés megváltoztatására s a lakosságon kívül, reménylik, hogy ugy az előljáróság, mint az összes társaskörök is felírnak Guba érdekében a rend főnökéhez.

— **Tűz.** Vasárnap éjjeli tűzoltóink vészjelzése riasztotta fel első álmából községünk lakosságát. Özv. Lichtenstein Antónia asztalgazdája égtek le. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Az ott levő cséplőgép is elpusztult.

— **Elgázolás.** Hecht Fülöp és Náthán pereszlenyi gazdák csordása 50–60 drb. marhákat hajtott f. hó 27-én. A Privigye felől jövő reggeli vonat épp akkor ért az átjáróhoz, midőn a gondatlan pásztor át akart menni teheneivel. A mozdony egy tehenet széttepett, egy másikat pedig oly erővel lökött le a vágányokról, hogy rögtön kiadta párját.

— **Borzasztó halál.** Surba János 4 éves radosnai fiú a héten édes anyja körül forgolódott, a ki épp akkor szúrta le a forró tésztalévet. A kis fiú a dézsában levő forró vízbe esett, minek következtében égési sebeibe belehalt.

— **Öngyilkosság.** Tardoskedden felakasztva találták Magyar József ottani parasztleányt lakásán. Minthogy azonban az öngyilkosság kétségtelenül megálapítható nem volt, a helyszínen megjelent Frankl Dezső dr. érsekújvári vizsgálóbíró széleskörű nyomozást indított meg. A tanu kihallgatások és a megéjtett boncolás tényleg az öngyilkosságot igazolták. Tettének oka ismeretlen.

— **Botrány a póstyéni fürdőben.** Póstyénben mint lapunknak írják, e hó 24-én nagy botrány történt. A póstyéni tűzoltóság kertü mulatságot rendezett. Egy tűzoltó a cigányok zenéjét minden ok nélkül elnémította; egy tánczó fiatalember, ki különben gymnasiumi tanár és ki szintén hozzájárult a banda fizetéséhez, ez ellen tiltakozott. Erre a tűzoltó-parancsnok, valamint a jelenvolt a póstyéni bíró rárohantak, mellbe lökték, a tűzoltók őt közrefogták és ütlelni kezdték. A közönség persze a tanár védelmére kelt, ez a beavatkozás azonban

csak olajat öntött a tüzre, mert parázs verekedés fejlődött, melynek folyamán egy fiatal iparost véresre vertek, több vendéget pedig alaposan elraktak. Végre is a csendőrség volt kénytelen kivonulni és a botrányos verekedésnek véget vetni. Ez a minden ok nélkül való berzenkedés a fürdővendégek között szemmel láthatólag rossz hatást keltett, különösen a bíró eljárását kárhoztatták.

— **Balesetek.** Mikulás István pránóczi bíró neje Skvarenina Julia f. hó 24-én reggel saját magtára padlására felment, hogy onnan egy ponyvát lehozzon. A lábai alatt levő deszka e közben felbillent s ő a magasból lezuhant. Orrán és fején — bár nem életveszélyes, de mégis — súlyos sérüléseket szenvedett. Hozzá tartozói ápolás végett azonnal beszállították az „Ágoston“ kórházba. — Mandúch Mihály — Stummer Sándor báró jáczuradalmanak bérese — a határban dolgozó géptől f. hó 25-én este 7–8 óra tájban gabonát szállított szekéren a magtárba. Utközben szekere felborult s ő a gabonával telt zsákok és a szekér alá került oly szerencsétlenül, hogy jobb lábának térdén felüli szára eltört. Az első segélyt dr. Sztankovics jáczú körorvos nyújtotta a szerencsétlennek, további gyógykezelés végett pedig f. hó 26-án délben az „Ágoston“ kórházba szállították be.

— **A Budapesti Újságírók Egyesülete** segélyalapja javára Almanach ad ki. A remek műnek ára 5 forint. Mutatóul közöljük Lyka Károly cikkét, melyet ez Almanach számára írt.

— **Halálos esés.** Janik József teszéri lakos f. hó 20-án a lakóházán levő kéményét javította, miközben a 6 méter magasságban levő háztetőről leesett s a szenvedett sérülések következtében 5 órai szenvedés után meghalt.

Szerkesztői üzenet.

Soh. Privigye. A remek beszédet kivonatban nem hozhatjuk, mert sokat veszítene értékéből. Terjedelme miatt esetleg folytatásokban hoznók. Várjuk értesítését. A másikért köszönet.

HIRDETÉSEK.

Egy amerikai gyorsírózó és Egy háztartási mérleg ingyen.

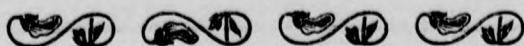
Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüst-áruimat** és pedig:

6 drb.	mexikói ezüst asztali kés
6 „	„ „ evővillát,
6 „	„ „ evőkanalat
12 „	„ „ kávéskan.
6 „	kiváló dessertkést.
6 „	„ dessertvillát,
1 „	mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1 „	„ „ tejmerítőt.
2 „	elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 drb. ^{összesen csak} 6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképpen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap **teljesen díjtalanul.** A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szé!küldés a pénz előlege megküldésén esetén nagy utánvétellel történik az európai raktárból:

Scheffer D. Sándor,
Budapest, VIII., Bezerédy-u. 3/a.

Értesítés! Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint Nagytapolcsányban a Deák-Ferencz-téren, (Platzko-féle ház) a mai kor igényeinek **czipész-üzletet** teljesen megfelelő nyitottam. Nagy raktárt tartok minden-nemű férfi, női és gyermekczipőkben. Legfinomabb **karlsbadi czipők**ből nagy választék. Mérték utáni megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. Különös gondot fordítok fájós és érzékeny lábakra. — Magam a t. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok

teljes tisztelettel

Deutelbaum Mór.

472/1904. vgr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvénytörvény 1904. évi 376. sz. végzése következtében dr. Friedmann Kálmán ügyvéd által képviselt Prager Miksa javára Szilvássy Gy. László ellen 500 kor. s jár. erejéig 1904. évi január 24-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján felülfoglalt és 2809 koronára becsült következő ingóságok u. m. szobabutor, hangszer, szőnyegek és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíró 1904. évi V. II. 4/3. számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 59 kor. 30 fillben bíróság már megállapított költségek erejéig is Nagy-Rippényben leendő megtartására 1904. évi augusztus hó 4-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Nagytapolcsány, 1904. július 2.

Klobusiczky,
kir. bir. végrehajtó.

Polgár Sándor
orvosi mű és kötőszereznél
Budapest, VII. Erzsébetkörut 50.

Legjutányosabban beszerezhető legjobb hatalmányú **sérvkötők** összes **betegápolási eszközök** és **kötőszerek.** **Haskötők, egyenes tartók, orthopediai fűzők** és **járógépek.** múltab és **műkéz** saját műhelyében a legpontosabban készül. Valódi franczi különlegességek és óvszerek F. Berguerand fils párisi gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti czimre ügyelni tessék.

Gyógyítható a sérv?

Mindenesetre, ha jó sérvkötőt viselünk. Éppen ezért jól válogassuk meg a forrást, a honnan a sérvkötőt beszerezzük. A „Pollitzer“ által feltalált s legújabb megjavított amerikai rendszerű

gummi sérvkötő

a mely kizárólagos szabadalmat nyert a leghíresebb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb, mert dacára annak, hogy a sérvet kimozdithatatlanul visszatartja, kellemetlen nyomást nem gyakorol, úgy éjjel, mint nappal hordható. Sok esetben teljes gyógyulást vont maga után, mit számtalan küszönő irattal bizonyíthatunk.

Ára: egyoldalunak 7 és 10 frt.
kétoldalunak 10 és 16 frt.

Rendelésnél — a mely utánvétellel s titoktartással eszközöltetik — megadandó az övméret s hogy a sérv mely oldalon van.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. kiz. szabadalmazott orvosi kötőszerszerek

Budapest, V.9. Deák Ferencz-u. 10.

Legrégibb cég. Árjegyzék ingyen.
Alakult 1858-ban.

JORGÓ JÁNOS

órás.

Gyári raktár: WIEN, III—4.
Rennweg No. 75—B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olesó bevételek czéljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy képes árjegyzékből:

7787. sz. Legolesőbb, legjobb strapáczóóra, nikkelt tokban, 36 órai járással frt. 2.30
8039. sz. Valódi ezüst pánczel-láncz „ 1.—
7858. sz. Ezüst remontoir, dupla fedelű „ 5 —
7989. sz. Inga-óra ütőművel, 2 súlylyal, 130 czm. magas „ 11.50
7929. sz. Jó ébresztő óra „ 1.20
Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75—B pontosan figyelni.

Dupla villanydelejes

KERESZT vagy CSILLAG.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyit és felüdit jótállás: köszvény, reuma, asthma, (nehéz élegzés), álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, a ki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldés utánvétellel, vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHIEFFER D. SÁNDOR

BUDAPEST, VIII., BEZERÉDY-U. 3 a SZ.

A Magyar Könyvtár

fűzeteként kapható

Platzko Gyula

könyvkereskedésében

Nagy-Tapolcsányban

Főtér, saját ház.

1090/904 tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Nyitrai hitelbank végrehajtónak Goga Antal és társai végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 611 kor. tőke és jár. iránti ügyében a nyitrai kir. törvényszék a nagytapolcsányi kir. járásbíróház területén levő a chrábori 95. sz. tkben 2 3. 5. 7. 9. 14. és 16. sorsz. a. foglalt ingatlanokból B 11—13., 20—23. a. szerint Goga Antal, Imre, Magdolna és kiskoru Goga Katalin, Ádám, Julia és Miklós nevén álló $\frac{1}{16}$ részekre és pedig 2. sorsz. 209/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részre 34 kor. 3. sorsz. 222. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 202 kor. 5. sorsz. 337/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 54 kor. 6. sorsz. 384/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 82 kdr. 7. sorsz. 406/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 109 kor. 9. sorsz. 542/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 20 kor. 10. sorsz. 554/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 311 kor. 11. sorsz. 646/a. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 15 kor. 12. sorszám 668/b. hrszám $\frac{1}{16}$ részére 90 kor. 13. sorsz. 725/c. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 208 kor. 14. sorsz. 726/b. hrsz. $\frac{1}{16}$ részére 15 kor. 16. sorsz. a. a 250. sz. tkben vezetett közös birtok $\frac{12}{651}$ részből $\frac{1}{16}$ részre 106 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 5. napjának d. e. 9 órakor Chrábor községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számítva és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. R. 8 §-ában az ennek pótlása tárgyában kiadott I. M. R. ben kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagytapolcsány 1904. évi márczius hó 11-én.

A kir. járásbíróház mint tkvi hatóság.

Váray kir. járásbíró.

Ne vegyen senki hangszert

mig Reményi Mihály műhangszerész cs. és kir. szab. tulajdonos, a Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

Lohr Mára (ezelőtt Kronfus) csipke-, vegyészeti-, tisztító- és műfestő-intézete

BUDAPEST, VIII. Baross-u. 85.

Fiókok: VI. Andrassy-ut 16. — VIII. József-körut 2. — IX. Calvin-tér 9. — V. Harminczad-utca 3. — VI. Teréz-körut 39.

5 koronáért

küldök 4 $\frac{1}{2}$ kiló (kb. 50 db.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezedá, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

SCHIEFFER D. SÁNDOR,

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/a szám.

Az egyetlen és legjobbnak ismert haj és szakál-növesztő szer hajnövesztésre és hajkihullás ellen az arany-éremmel kitüntetett

K o m o g é n
meglepő sikert mutat!

Már rövid használat után a kívánt eredmény észlelhető.

Naponta érkeznek az elismerő iratok, mint l. „Tekintetességednek legőszintébb köszönetemet mondok az Ön kitünő KOMOGÉN szerért (theával), amely az én erős hajhullásom ellen, alig két heti használat után, meglepő hatást mutatott és a hajnövést aagyban előmozdította. Tiszt.
Mayer Róza.“

Próbátégely 1. 2 és 4 K., Komogén-Thea 1 K. a világ minden tájára utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett szétküldés direkt a feltalálótól.

Hermine Winter Wien, IX. Grüne-Thorgasse Nr. 19.
A hajápolásról szóló bármely kérdésre felvilágosítást díjtalanul ad. — Magyarországi főraktár Török József gyógyszerháza Budapest. — Magyar levelezés. 1—20v

Mindennemű ivlámpák, csillárok és az összes világítási felszerelési anyagok raktárai.

Különbféle sárga- és vörösréz asztali lámpák

Pragan Alois fémárugyára

Bécs — Budapest

speciálta világítási cikkekben.

Bachner Árminné

fehérnemű és vegytisztító intézete

Nagy-Tapolcsány.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses figyelmét felhívni a Nagy-Tapolcsányban már évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

fehérnemű és vegytisztító

intézetemre. — Elvállalok tisztításra: ing, gallér, kézelő, ruházat és egész menyasszonyi kelengyét a legolcsóbb árak mellett.

A ruha tisztaságáért 14 napig kezeskedem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását továbbra is kérve, maradok

teljes tisztelettel

Bachner Árminné.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje Privigye—Nagytapolcsány—Budapest között.

Vonatok száma:					Állomások	Vonatok száma:					
4209 Szv.	4201 Szv.	4207 Szv.	4205 Szv.	4203 Szv.		4202 Szv.	4206 Szv.	4210 Szv.	4204 Szv.	4208 Szv.	
—	4:05	—	12:38	6:57	Ind. Privigye	Érk.	9:56	3:55	—	9:08	—
4:40	6:15	10:57	3:15	9:46	Nagytapolcsány		7:30	1:07	4:27	6:53	10:57
6:04	7:33	12:19	4:35	11:04	Nyitra		6:03	11:06	2:57	5:26	9:39
7:30	9:10	2:15	6:27	12:33	Érk.)	(Ind.	4:25	9:50	1:28	4:00	8:16
Gyv. 7:42	Gyv. 11:56	2:35	Gyv. 7:28	3:15	Ind.)	(Érk.	1:17	9:37	12:42	3:37	8:05
9:40	1:50	5:55	9:05	6:25	Érk. Budapest	Ind	10:00	Gyv. 8:00	Gyv. 9:25	Gyv. 1:45	Gyv. 6:15

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„Duna“ biztosító-társaság

vezérigazgatóságirodák Bécsben: Schottenring, Wippingerstrasse 36/38 saját palotájában.

Magyarországi igazgatóság Budapesten VI. Andrászi ut 6. sz.

Elfogad biztosításokat a következő ágazatokra, a legolcsóbb díjtételek és a legliberálisabb feltételek mellett és pedig:

Az ember életere,

Tűz,

Jég,

Szállitmányok

Üveg és betörés ellen.

Kerületi főügynökség **Klein Viktor** urnál, Nagy-Tapolcsányban.

A „Kávé Király“-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY KÁVÉT“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

- 1 kgros doboz 4:80 kor.
- 2 „ „ 9:— „
- 4 „ „ 17:20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

- 1 p.-cs. 5 kgr. legfin. Cuba 13 50 k.
- 1 „ 5 „ „ Ceylon 12:— „
- 1 „ 5 „ „ Jamaica 11:20 „

BIRO és TARSA

a „Kávé Király“-hoz
Budapest, VI., Teréz-körut 2/b.

A „Kávé Király“-hoz.

Tanningene a legkiválóbb és legolcsóbb hajfestő szer

A szájak és fogaknak legestegjőbb az **OSAN** k. 1.76 és 08 III.

Czerny-félsz. kollet a legjobb és legolcsóbb szappan készítő.

RÓZSATEJ a legjobb és legolcsóbb szappan készítő.

Főosztályi hely: Czerny J. Antal, Décs, XVIII., Carl Ludwigr. G.

Magyar festék-, koncze- és lakkgyár
KRAYER E. és T.
József főherceg udvari szállítója,
a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

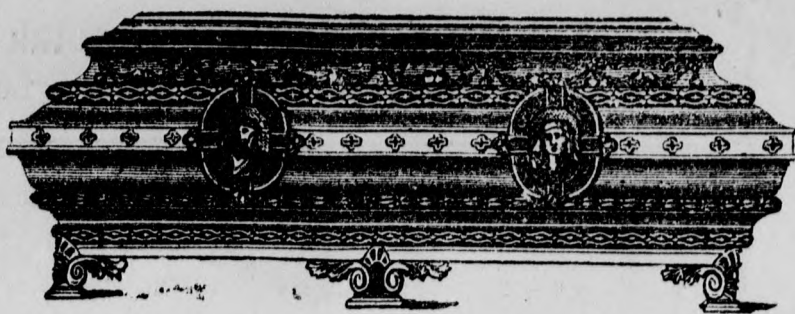
VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RESZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ALLAMPAPIROKRA
KÖLCSÖNT
ADUNK, KÉRTELMEZŐ VIGSZAFIZTÉSI FELTÉTELEK MELLETT.
PELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

SZABADALMAKAT
ÉRTEKESÍTŐ VÁLLALAT
PÁSZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉK)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 17.
Magyar szabadalmakat, financiroz
szállítókat, beajstromoz védjegyeket
és más iratokat.
PELVILÁGOSÍTÁS DUTALAN.

Bármily nagyszabásu temetkezésekhez koszorúk és gyászszalagok a legdiszesebb kivitelben kaphatók

Diszes gyáskocsi és lovak a szükséges dolgokkal felszerelve bármely időben rendelkezésre állanak

A mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, saját gyártmányu nagy

= butorraktáromban =

ebédlő, háló, szalon, előszoba és konyhaberendezések készen kaphatók, melyeknek tartósságáért 1 évi jótállást vállalok.

Sürgős megrendeléseket pontosan a meghatározott időre eszközlök s kívánatra azokat t. rendelőim lakására is szállítom.

CZIGLÉNY!
JÓZSEF

első nagytapolcsányi
épület, butor, diszmu-
asztalos-mester és
temetkezési intézet
tulajdonos

NAGYTAPOLCSÁNYBAN,
Korosi-utca 155. sz. (Saját ház).

Alapított 1881-ben

Már 22 év óta fennálló és jó hírnévnek örvendő első nagytapolcsányi temetkezési intézetemben kész fa- és érczkoporsókat, ugyszintén mindennemű temetkezési czikkeket igen kedvező feltételek mellett ajánlok.

Ugy az asztalos, mint a temetkezési munkákat szakképzett munkásaim saját felügyeletem alatt végzik.

Hirdetések felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN.

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

RAJCSÁNYI VILMOS NY.-ZSÁMBOKRÉT

NYERGES (WAGEN-SATTLER).

A pozsonyi 1903. évi mezőgazdasági kiállításon az általam készített új kocsi ezüst éremmel lett kitüntetve.

!! Pártoljuk a hazai ipart !!

A pozsonyi kiállításon kitüntetett kocsikból sok utánrendelés tételén, azok nálam mindig megtekinthetők.

Nyerges üzletem a legmodernebb eszközökkel van berendezve s így a legszebb és legjobb munkákat is előállíthatom.

Műhelyemben a legrövidebb idő alatt készülnek mindennemű kocsik, festő és fényezési munkák, ugyszintén bevonások.

Nyomatott Platzkó Gyula könyvnyomdájában Nagy-Tapolcsányban.